

Revisionsrapport

Gymnasieskolans programutbud Skellefteå kommun

Linda Marklund

December 2014

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning och revisionell bedömning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Syfte och revisionsfråga.....	2
2.3.	Metod och avgränsning	2
3.	Lagstiftning och förordning	3
3.1.	Kommunallag, skollag och gymnasieförordning.....	3
3.2.	Programråd.....	3
4.	Granskningsresultat	5
4.1.	Organisation och omfattning	5
4.1.1.	Skolor och program.....	5
4.1.2.	Elever	5
4.1.3.	Kostnader.....	7
4.2.	Strategisk styrning.....	7
4.3.	Uppföljning och analys.....	9
4.3.1.	Nämndens uppföljning	9
4.4.	Samverkan med arbetsliv och studievägledare	10
4.4.1.	Bygg- och anläggningsprogrammets programråd.....	10
4.4.2.	Vård- och omsorgscollege programråd	11
4.4.3.	Övriga programråd.....	12
4.4.4.	Studie- och yrkesvägledare	12

1. **Sammanfattning och revisionell bedömning**

På uppdrag av kommunens revisorer har PwC granskat gymnasienämndens hantering av gymnasiets programutbud. Syftet med granskningen har varit att bedöma om området hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Granskningen har resulterat i nedanstående iakttagelser och bedömningar.

- Vår bedömning är att den *strategiska styrningen* (av programutbud och – innehåll) inte är fullt tillräcklig. Nämnden har i styrkort målsatt att elevers övergång till högre studier ska öka, vilket förväntas leda till en höjd utbildningsnivå i kommunen. Vi uppmärksammar även att nämnden på ett aktivt sätt fattar beslut om sökbara och slutliga programutbud (dock inte samtliga inriktningar). Vi bedömer dock att det finns följande utvecklingsområden;
 - a) Dokumenterat beslutsunderlag bl.a. innehållande framåtblickande prognoser av exempelvis elevunderlag, arbetsmarknadens efterfrågan och ekonomiska hållbarhetsberäkningar av beslutat utbud. Förvaltningen har vid ett flertal tillfällen signalerat att det totala programutbudet bör ses över, främst pga nämndens ekonomiska förutsättningar och det vikande elevunderlaget.
 - b) Beslut om programinriktningar. Mot bakgrund av kommunallagens reglering av att frågor som avser verksamhetens omfattning och inriktning ska fattas av nämnden så bör nämnden i sina kommande beslut även tydliggöra vilka programinriktningar som ska finnas i samtliga program.
- Vår bedömning är att nämndens *uppföljning, mätning och analys av resultat och effekter* (när det gäller skolans förmåga att tillmötesgå samhällets kompetensbehov) i stort är tillräcklig. Nämnden informeras, via tertial- och årsrapport, om i vilken utsträckning eleverna går vidare till fortsatta studier efter avslutad utbildning. Vi bedömer även att nämnden är relativt välinformerad om elevers sökmönster och om att det fortfarande finns behov inom vissa branscher på arbetsmarknaden. Nämnden gör dock ingen specifik uppföljning av vilka resultat beslutade program och -inriktningar får för eleverna och den lokala arbetsmarknaden (tex elevers etablering på arbetsmarknaden).
- Baserat på våra intervjuer bedömer vi att *samverkan med det lokala arbetslivet* bedrivs i rimlig utsträckning inom vissa branscher. Samarbete sker i rimlig utsträckning när det gäller de lokala programråden för bygg- och anläggningsprogrammet samt vård- och omsorgscollege. Nämnden rekommenderas dock att säkerställa ett gott samarbete mellan arbetsliv och skola i form av fungerande lokala programråd som täcker in samtliga nationella program.
- Vi bedömer att samarbete med grundskolans studievägledare i stort sker i rimlig utsträckning. Nämnden bör dock hitta lämpliga former för att ta del av studie- och yrkesvägledarnas erfarenheter när det gäller elevers önskemål om utbildning samt arbetsmarknadens behov.
- Vi bedömer att nämnden inte i fullt tillräcklig grad utövar styrning och kontroll inom området.

Sammanfattningsvis bedömer vi att gymnasieskolans program i vissa avseenden hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom ovan rubricerat område.

I gymnasieskolans uppdrag ingår att förbereda eleverna för den framtida arbetsmarknaden samt bidra till samhällets kompetensförsörjning. Ett bristfälligt arbete inom området kan riskera att mål inte nås samt att tillgängliga resurser inte hantearas och används på ett samhällsekonomiskt optimalt sätt.

Revisionsobjektet i granskningen är gymnasienämnden. I nämndens uppdrag ingår att fullgöra kommunens åtagande när det gäller gymnasieskolan.

2.2. Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om gymnasieskolans program hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Inom ramen för granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Är den strategiska styrningen inom området tillräcklig? Fokus mot programutbud och -innehåll.
- Är uppföljning, mätning och analys av resultat och effekter tillräcklig. Fokus på skolans förmåga att tillmötesgå samhällets kompetensbehov.
- Sker i rimlig utsträckning samverkan med dels lokala arbetslivet dels grundskolans studievägledare?
- Utövar nämnden i tillräcklig grad styrning och kontroll inom området?

2.3. Metod och avgränsning

Granskningen har genomförts via granskning av nämndens protokoll och tillhörande handlingar (tex årsredovisning, tertialrapport, styrkort). Därutöver har intervjuer genomförts med gymnasiechef, nämndens ordförande, representant för grundskolans studie- och yrkesvägledare samt representanter från programråden för vård- och omsorgscollege samt bygg- och anläggningsprogrammet.

I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till år 2014.

3. Lagstiftning och förordning

3.1. Kommunallag, skollag och gymnasieförordning

Enligt skollagen har kommunen ett ansvar för att tillhandahålla gymnasieutbildning till sina kommuninnevånare i gymnasieåldern. Detta kan ske genom att kommunen själv anordnar utbildningen eller genom att man samverkar med andra kommuner, enligt ett samverkansavtal.

Om utbildningen varken finns på hemorten eller inom samverkansområdet har eleven rätt att söka var som helst i landet på samma villkor som den som är bosatt på utbildningsorten (förstahandsmottagning).

Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till *ungdomarnas önskemål*.

Av Skollagen framgår vidare att utbildningen i gymnasieskolan ska utgöra en bas för den *nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn*.

Av gymnasieförordningen framgår att de nationella inriktningarna inom estetiska programmet, hantverksprogrammet, industritekniska programmet och naturbruksprogrammet får börja det *första läsåret*. Övriga inriktningar får börja det *andra eller tredje läsåret*.

Av kommunallagen framgår att en nämnd får uppdra till utskott, ledamot eller anställd att besluta på nämndens vägnar. Av lagens 6 kap. § 34 framgår dock att beslutanderätten inte får delegeras i ärenden som avser verksamhetens *mål, inriktning, omfattning eller kvalitet*.

3.2. Programråd

För varje yrkesprogram i gymnasieskolan finns ett *nationellt programråd*. Det övergripande syftet med dessa är samverkan på nationell nivå kring gymnasial yrkesutbildning och arbetsmarknadens behov.

Enligt prop. 2008/09:199 bör de nationella råden bl.a. ha till uppgift att ge råd och stöd när det gäller att utveckla innehållet i utbildningen. Programråden bör även bidra med underlag till uppföljningen av elevernas etablering på arbetsmarknaden. Syftet är att matcha utbildningsutbudet med efterfrågan på arbetsmarknaden för att underlätta ungdomars övergång från yrkesutbildning till arbetsliv.

Enligt gymnasieförordningen (2010:2039) ska det för gymnasieskolans yrkesprogram även finnas ett eller flera *lokala programråd* för samverkan mellan skola och arbetsliv. Hur dessa programråd ska organiseras och vilka uppgifter de ska ha är inte ytterligare reglerat. Enligt Skolverket kan de lokala programrådets uppgifter bestå i att:

-
- Hjälpa huvudmannen att ordna platser för det arbetsplatsförlagda lärandet
 - Hjälpa huvudmannen att planera och organisera det arbetsplatsförlagda lärandet
 - Medverka vid utformningen av gymnasiearbeten
 - Samverka om utbildningens långsiktiga utveckling
 - Samråda om vilka kurser som ska erbjudas som programfördjupning
 - Medverka i det systematiska kvalitetsarbetet genom att ta fram utvärderingsprinciper rörande det arbetsplatsförlagda lärandet

4. Granskningsresultat

4.1. Organisation och omfattning

4.1.1. Skolor och program

I Skellefteå kommuns gymnasieskolor erbjöds inför innevarande läsår samtliga nationella program, dvs 12 yrkesförberedande och 6 högskoleförberedande program. Granskningen visar dock att samtliga programinriktningar inte erbjöds i kommunen. Därutöver erbjöds 5 introduktionsprogram för de som inte är behöriga.

Inför terminsstarten stoppades intaget på sammanlagt 6 inriktningar i de kommunala gymnasieskolorna, vilket även innebar att ingen inriktning på hantverksprogrammet startade. Följande inriktningar startade inte läsåret 2014/2015;

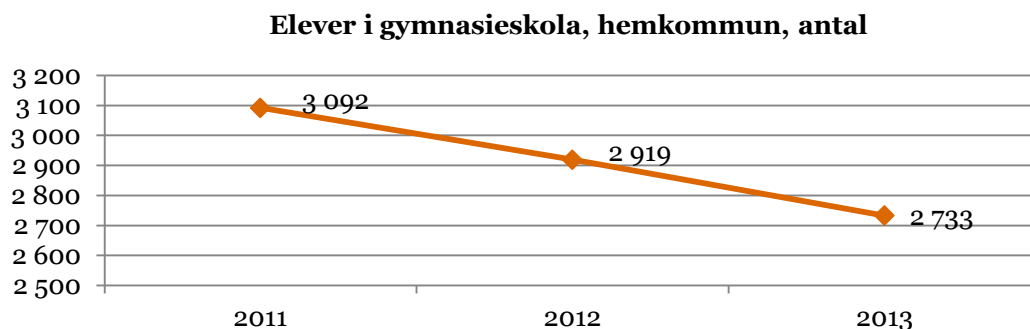
- Fordons- och transportprogrammet (lastbil och mobila maskiner)
- Hantverksprogrammet (florist)
- Hantverksprogrammet (textil design)
- Naturbruksprogrammet (djur)
- Introduktionsprogram (restaurang och livsmedel)
- Introduktionsprogram (industriteknisk)

Utöver ovanstående finns i kommunen för närvarande 3 fristående gymnasieskolor som sammanlagt erbjuder samtliga nationella program samt introduktionsprogram.

Skellefteå kommun har undertecknat ett samverkansavtal med samtliga kommuner i länet om gymnasieutbildning. Samverkansavtalet innebär att kommunerna bildar ett samverkansområde som ger eleverna möjlighet att fritt söka och bli förstahandsantagna till nationella program i länets kommuner.

4.1.2. Elever

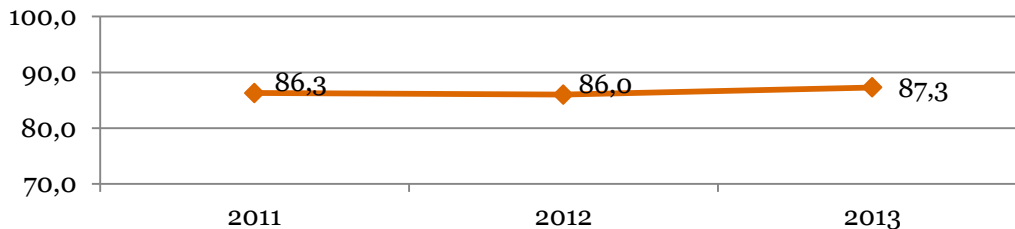
Av nationell statistik¹ framgår att antalet gymnasieelever (folkbokförda i kommunen) minskat de senaste åren. De senaste 3 åren har antalet elever minskat med ca 12 %. Se nedanstående diagram.

¹ www.kolada.se

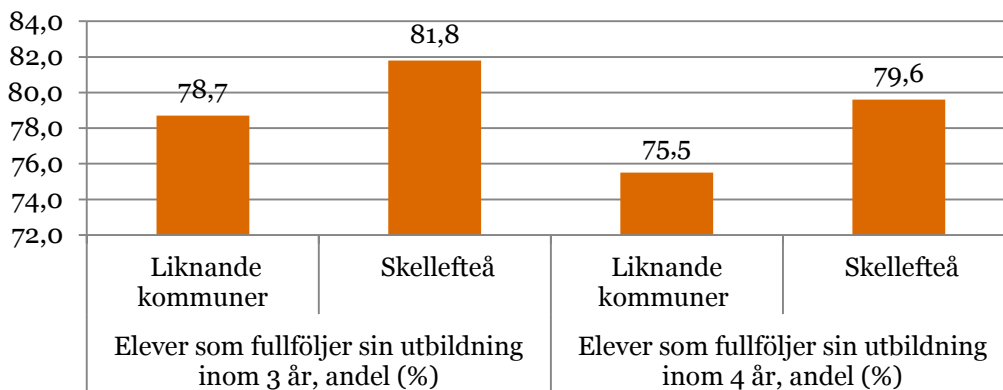
Nationell statistik visar vidare att Skellefteå kommun har en hög andel elever (87,3%) i de egna kommunala gymnasieskolorna jämfört med liknande kommuner (44,6%). Ca 9 % av eleverna som är folkbokförda i kommunen studerar vid fristående skolor.

Gymnasieelever i kommunens egna skolor, andel (%)

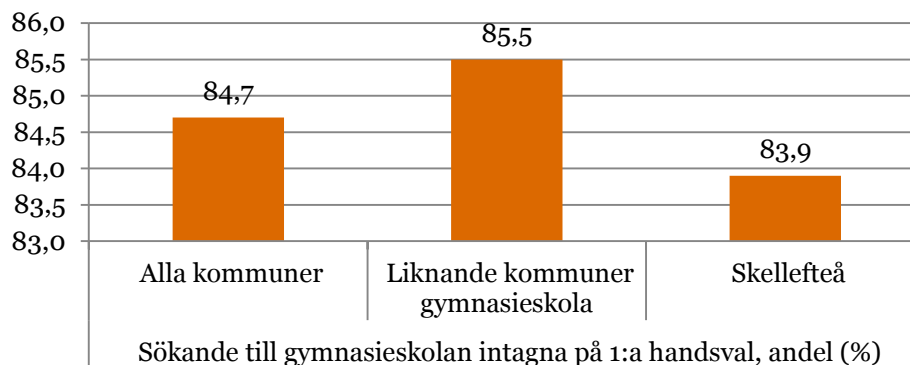
Av nedanstående tabell framgår att andelen studieavbrott på gymnasiet, jämfört med övriga kommuner, är relativt låg. I Skellefteå fullföljer nästan 82 % av eleverna sina studier inom programmens ordinarie studietid, 3 år.

Elever som fullföljer sin utbildning, år 2013

Av nedanstående tabell framgår att Skellefteå kommun jämfört med andra kommuner har en lägre andel elever som fått sitt förstahandsval tillgodosett.

2013

4.1.3. *Kostnader*

Av nationell statistik framgår att kostnaden per elev för den kommunala gymnasieskolan är något lägre i Skellefteå (99 782 kr) än i liknande kommuner (101 655 kr). Kostnaden ligger också något lägre än den beräknade standardkostnaden.

Nämnden har under år 2013 bedrivit gymnasieverksamheten med ett överskott motsvarande ca 2,8 mnkr. Av nämndens delårsrapport per augusti 2013 framgår att nämnden prognostiserar ett mindre överskott för gymnasieverksamheten totalt sett. Däremot prognostiserar Balderskolan ett underskott motsvarande 2 mnkr.

4.2. *Strategisk styrning*

Granskningen visar att nämnden fastställt följande målsättning i styrkort 2014; ”Ökad andel elever till universitet direkt efter avslutad gymnasieutbildning”. Motiveringen som anges i styrkortet är att en ökad utbildningsnivå bidrar till stadens och kommunens attraktivitet. Enligt gymnasiechef är också bakgrunden till denna målsättning att övergången till högre studier är lägre i Skellefteå jämfört med andra kommuner. Nämnden har i övrigt inte fastställt några dokumenterade *målsättningar* eller *strategier* som berör granskningsområdet.

Nämnden har ingen dokumenterad *modell* för arbetet med att fastställa programutbudet, tex när beslut ska fattas eller vilket beslutsunderlag (tex i form av prognoser och beräkningar) som krävs mm. Nämnden har dock i separat beslut (april 2014) lämnat direktiv till förvaltningen att till kommande års beslut om utbildningsutbud ska ansökningsstatistik för flera år finnas med som beslutsunderlag.

Granskningen visar att nämnden vid ett flertal tillfällen under det senaste året har behandlat, och fattat styrande beslut, när det gäller kommunens programutbud. När det gäller sökbart och slutligt programutbud noteras att nämnden har:

- Fastställt *sökbart programutbud* inför läsåret 2014/2015 (september 2013). Nämnden fastställer samtidigt det minimiantal elever som krävs för att vissa program ska starta; Hantverksprogrammet (textil inriktning) och Industriprogrammet startas tex om det finns 10 förstahandssökande på respektive program. Av protokoll och tillhörande tjänsteskrivelse framgår att nämnden inte fastställer vilka inriktningar som ska erbjudas i samtliga program.
- Fastställt *slutligt programutbud* och antal platser i årskurs 1 för läsåret 2014/2015 (april 2014). Av protokollet framgår att förvaltningen, mot bakgrund av det låga antalet förstahandssökande, inte ser det motiverat att starta Hantverks- och Industriprogrammet. Nämnden beslutar att intaget på hantverksprogrammet stoppas.
- Fastställt *sökbart programutbud* för läsåret 2015/2016 (september 2013). Av beslutet framgår bla att förvaltningen, på grund av nämndens ekonomiska förutsättningar, ser behov av att begränsa antalet inriktningar. Nämnden fastställer även minimiantal elever för att estetiska programmet (dans och teater) samt naturbruksprogrammet (djur) ska starta. Av protokoll framgår att nämnden inte fastställer vilka inriktningar som ska erbjudas

i samtliga program.

- Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utveckla kompletterande lärlingsutbildningar.

Av intervju framgår att nämnden enbart fastställer de programinriktningar som ska starta i årskurs 1. Granskning av nämndens delegationsordning visar att nämnden inte delegerat beslutanderätt när det gäller programinriktningar till någon tjänsteman.

I nämndens protokoll framgår att nämnden informeras av förvaltningen om att elevintresse, kompetensförsörjning, pågående lokalplanering och ekonomiska förutsättningar är de främsta faktorer som bör vägas in i nämndens beslut om programutbud. Enligt gymnasiechef har nämnd och förvaltning även en längre tid fört ett resonemang runt behovet av platser i förhållande till det minskade elevunderlaget. Organisationen och programutbudet har även anpassats efter detta. Granskningen kan dock inte styrka att det som underlag till ovanstående beslut om programutbud legat någon dokumenterad ekonomisk beräkning eller långsiktig analys av tex elevantal eller den lokala arbetsmarknadens behov.

Granskningen visar att förvaltningen har upprättat en långsiktig *prognos* över elevantalet i kommunen. Prognosen sträcker sig fram till och med läsåret 2026/2027. Granskningen visar att prognosen tar hänsyn till befintligt antal elever i grundskolans år 9 samt tillskott i form av flyktingungdomar och elever från andra kommuner. I prognosen uppskattas även hur många som väljer att studera vid friskolor. Av prognosen framgår att antalet elever beräknas minska med 130 elever fram till och med läsåret 2017/2018, för att sedan öka något igen. Av intervjuer framgår att nämnden har tagit del av den prognos som gjorts.

Av intervjuer med ordförande och gymnasiechef framgår att nämndens och förvaltningens strategi är att erbjuda eleverna ett brett utbud av program och inriktningar. Av den anledningen erbjuder nämnden initialt ett för brett utbud, med för många platser. Vid planering och dimensionering av sökbart utbud tas hänsyn främst till elevernas intresse, skolans befintliga lokaler, utrustning, lärarkompetens och ekonomiska resurser. Ett ungefärligt maxantal bestäms. I denna process tas, enligt gymnasiechef, ingen hänsyn till arbetsmarknadens behov eller fristående skolors eventuella utbud. I stället ses vuxenutbildningen som ett bättre instrument när det gäller att tillgodose arbetsmarknadens behov. När eleverna gjort sina ansökningar beslutar nämnden vilka program och inriktningar som ska starta och inte.

Mot bakgrund av nämndens ansträngda ekonomi och tomma platser på vissa program ser gymnasiechefen behov av att se över programutbudet framöver. Detta eftersom utbildningsutbudets omfattning har en stor betydelse för kostnaderna.

Bedömning: Vår bedömning är att den strategiska styrningen (av programutbud och –innehåll) inte är fullt tillräcklig. Nämnden har i styrkort målsatt att elevers övergång till högre studier ska öka, vilket förväntas leda till en höjd utbildningsnivå i kommunen. Vi uppmärksammar även att nämnden på ett aktivt sätt fattar beslut om sökbart och slutligt programutbud (dock inte samtliga inriktningar). Det är positivt att nämnden i samband med beslut om sökbart utbud även fastställer ett mi-

nimiantal sökande för att vissa program ska starta. Beslut om programutbud grundar sig främst på information om tidigare års sökmönster samt tillgängliga resurser i form av tex lokaler, utrustning, lärarkompetens och ekonomiska resurser.

Vi bedömer dock att det finns utvecklingsområden när det gäller den strategiska styrningen enligt följande;

- a) Dokumenterat beslutsunderlag bl.a. innehållande framåtblickande prognoser av exempelvis elevunderlag, arbetsmarknadens efterfrågan och ekonomiska hållbarhetsberäkningar av beslutat utbud. Förvaltningen har vid ett flertal tillfällen signalerat att det totala programutbudet bör ses över, främst pga nämndens ekonomiska förutsättningar och det vikande elevunderlaget. Då det finns signaler om att programutbudet kommer att behöva krympas är det viktigt att vara tydlig i besluten om vilka program och –inriktningar som kan erbjudas långsiktigt. Detta för att undvika onödiga avhopp ifall elever inte får sina förstahandsval tillgodosedda.
- b) Beslut om programinriktningar. Mot bakgrund av kommunallagens reglering av att frågor som avser verksamhetens omfattning och inriktning ska fattas av nämnden så bör nämnden i sina kommande beslut även tydliggöra vilka programinriktningar som ska finnas i samtliga program. De nationella programmens inriktningar är i många fall väldigt olika inom ett och samma program vilket kräver strategiska beslut som anger vilken inriktning kommunens gymnasieverksamhet ska ha.

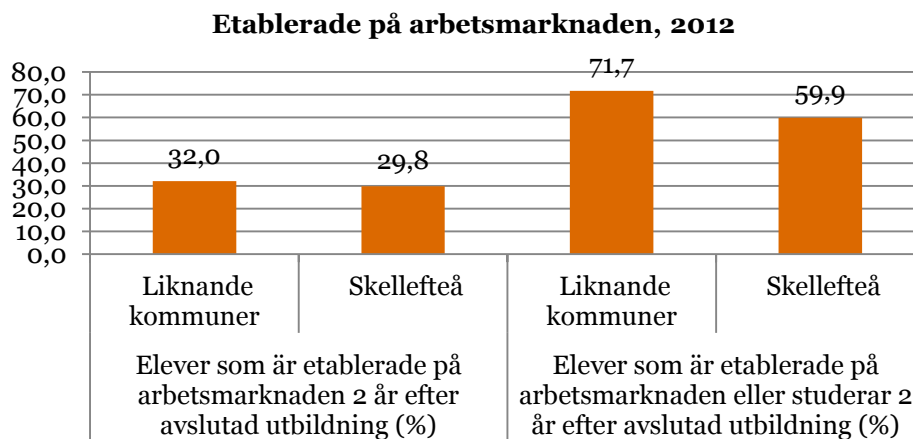
4.3. Uppföljning och analys

4.3.1. Nämndens uppföljning

Nämnden har, i tertialrapport per augusti, informerats om prognostiserad måluppfyllelse för nämndens mål att ”Öka andelen elever till universitet direkt efter avslutad gymnasieutbildning”. Målet bedöms nå delvis måluppfyllelse då andelen har ökat, men inte ökat i nivå med nämndens målsättning.

Av intervjuer med gymnasiechef och nämndsordförande framgår att förvaltning eller nämnd inte gör någon uppföljning, mätning eller analys av skolans förmåga att tillmötesgå samhällets kompetensbehov.

Vår sammanställning av nationell statistik visar att det är en lägre andel av Skellefteå kommuns gymnasieelever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutade studier jämfört med liknande kommuner.

Granskningen visar att nämnden i övrigt kontinuerligt erhåller information rörande gymnasieprogram, antagningsprocessen, genomförda kontakter med arbetsmarknaden samt vissa behov som uttryckts av näringslivet. Exempelvis har följande information lämnats till nämnden:

- Under 2013 har noterats ökat intresse för utbildning för industrins behov och inom naturvetenskapliga och tekniska områden (årsredovisning 2013).
- Förvaltningen har påbörjat arbete tillsammans med teknikföretagen och träbranschen för att skapa långsiktiga förutsättningar för yrkesutbildning för industrin (tertiärrapport per april 2014).
- Utredning pågår avseende förutsättningar för långsiktigt arbete med kompetensförsörjning för industrin och skogsbranschen (tertiärrapport per april 2014).
- Information från nämndsledamots deltagande i programråd för bygg- och anläggningsprogrammet (muntlig information oktober 2014).
- Information angående utredning av industritekniska programmet, att samtal förs med branschen om en gemensam trä- och teknikarena (muntlig information oktober 2014).

Av intervjuer framgår vidare att nämndsledamöterna, i sina roller som kontaktpolitiker, inhämtar mycket information direkt från verksamheterna vid sina besök i gymnasieskolorna.

Av nämndens årsredovisning 2013 framgår att förvaltning och nämnd ser behov av en fördjupad analys av det långsiktiga behovet av yrkesutbildningar och högskoleförberedande utbildningar i gymnasieskolan.

Bedömning: Vår bedömning är att nämndens uppföljning, mätning och analys av resultat och effekter (när det gäller skolans förmåga att tillmötesgå samhällets kompetensbehov) i stort är tillräcklig. Nämnden informeras, via teriärrapport, om i vilken utsträckning eleverna går vidare till fortsatta studier efter avslutad utbildning. Vi bedömer även att nämnden är relativt välinformerad om elevers sökmönster och om att det fortfarande finns behov inom vissa branscher på arbetsmarknaden. Nämnden gör dock ingen specifik uppföljning av vilka resultat som beslutade program och -inriktningar får för eleverna och den lokala arbetsmarknaden (tex elevers möjlighet till etablering på arbetsmarknaden).

4.4. Samverkan med arbetsliv och studievägledare

4.4.1. Bygg- och anläggningsprogrammets programråd

Granskningen visar att bygg- och anläggningsprogrammets rektor fungerar som sammankallande till detta programråd. Ingen ordförande har formellt utsetts för rådet, men det är rektor som upprättar dagordning, leder mötet och för protokoll. Inga fasta representanter har formellt utsetts till denna grupp, rektor skickar inbju-

dan till ett flertal representanter för det lokala näringslivet samt fackförbund (Byggnads) och gymnasienämnden. Rektor upplever att det är svårt att hålla kontaktlistan för inbjudan aktuell.

Vid det möte som besöktes i samband med granskningen deltog, förutom rektor, representanter från gymnasienämnden, fackförbundet och näringslivet. Även lärare vid bygg- och anläggningsprogrammet samt skolans studie- och yrkesvägledare deltog vid mötet. Sammanlagt närvarade 8 stycken. Av intervjuer framgår att det främst är de stora företagen som representeras i rådet, närvaron hos dessa är dock god vid mötena vilket också skapar en kontinuitet i gruppen. Utvecklingsområden som nämns är att skapa en bredare representation från näringslivet (tex även de mindre företagen) samt även inkludera representanter för eleverna i rådet.

Programrådets syfte och uppgifter uppges ha tydliggjorts och samtliga har en likartad syn på vilket uppdrag gruppen har. Dagordningen upprättas av rektor men under punkten "övriga frågor" uppges det finnas möjlighet för alla att ta upp de frågor som känns angelägna.

Under mötet uppges att det finns en lång tradition av samarbete i denna form inom byggbranschen och branschens representanter upplever att samarbetet med skolans representanter i denna grupp fungerar bra. Rådet samlas 1 gång per termin och detta upplevs vara tillräckligt ofta.

4.4.2. Vård- och omsorgscollege programråd

Till ordförande i vård- och omsorgscollege programråd har en företrädare för branschen (HR-specialist vid kommunen) utsetts. Ordförande upprättar dagordning och leder mötet. Sekreterare utses vid varje möte. Rådet utgörs av sammanlagt 19 representanter från branschen (kommun och landsting) rektor och lärare vid gymnasiet och vuxenutbildningen samt fackliga representanter (kommunal). Ett utvecklingsområde som nämns är att skapa bredare representation från landstinget. I gruppen finns inga representanter för elever eller ansvarig nämnd. Tidigare har en representant från socialnämnden deltagit men denne har nu valt att avstå. I dagsläget ser gruppen inget behov av att utöka gruppen med elevrepresentanter, främst eftersom omvårdnadsprogrammets lärare finns representerade.

Närvaron och kontinuiteten bland gruppens medlemmar uppges vara god, vilket också lyfts fram som en styrka i gruppens arbete. Mötena hålls på olika arbetsplatser.

Programrådets uppgifter uppges vara tydliga och de representanter vi intervjuat har en likartad syn på sitt uppdrag i gruppen. Samtliga representanter i rådet uppger att de har möjlighet att påverka innehållet i dagordningen och kan lyfta de frågor som känns angelägna.

De intervjuade representanterna uppger att de arbetar operativt och lösningsfokuserat. Exempel på ärenden som gruppen arbetat med är utvecklings av handledarutbildning, praktikplatser och fördjupningskurs i psykiatri. Ett utvecklingsområde som nämns är utvärdering av gruppens arbete.

Branschens representanter upplever att samarbetet i gruppen och samarbetet med skolans representanter fungerar bra. Rådet samlas 2 gånger/termin och detta uppges vara lagom.

4.4.3. *Övriga programråd*

Av intervjuer framgår att en del programråd ännu inte fungerar tillfredsställande. Av intervjuer med gymnasiechef och nämndsordförande framgår att lokala programråd för närvarande finns, i någon form, för samtliga yrkesprogram. Däremot uppges inte samtliga programråd fungera på avsett vis. Exempel som ges är Hotellprogrammet samt Handel- och turismprogrammet där arbetet inte fungerar ändamålsenligt. En av orsakerna till att råden inte fungerar tillfredsställande uppges vara bristande intresse och engagemang hos näringslivet.

4.4.4. *Studie- och yrkesvägledare*

Granskningen visar att studie- och yrkesvägledarna i kommunens grundskolor i april 2014 har inkommit med en skrivelse till nämnden, inför nämndens beslut om slutligt programutbud läsåret 2014/2015. Av skrivelsen framgår att det enligt studie- och yrkesvägledarnas beräkning finns drygt 50 fler förstahandssökande till de tekniska yrkesprogrammen än det finns platser (202/147). 14 elever hade sökt Industriprogrammet som förstahandsalternativ.

Studie- och yrkesvägledarna som står bakom skrivelsen uppger vidare att det finns behov av arbetskraft inom industrin på den lokala arbetsmarknaden. De ser även risker med större andel avhopp ifall elever inte får sitt förstahandsval tillgodosett.

Av intervjuer framgår att gymnasiekontoret för andra året i rad ska anordna sk. ”speeddating” där branschrepresentanter, rektorer och studie- och yrkesvägledare bjuds in. Syftet är att skapa ett väl fungerande samarbete mellan parterna och av intervju framgår att dessa träffar upplevs, av studie- och yrkesvägledarna, som mycket bra. Utöver detta genomför studie- och yrkesvägledarna kontinuerliga studiebesök på ortens företag. Av intervju framgår dock att studie- och yrkesvägledarnas kunskaper om behovet på den lokala arbetsmarknaden inte efterfrågas i samband med nämndens beslut om programutbud och detta anges vara ett utvecklingsområde.

Bedömning: Baserat på våra intervjuer gör vi den sammanfattande bedömningen att samverkan med det lokala arbetslivet bedrivs i rimlig utsträckning inom vissa branscher. Vi bedömer att samarbete sker i rimligt utsträckning när det gäller de lokala programråden för bygg- och anläggningsprogrammet samt vård- och omsorgscollege. Nämnden rekommenderas dock att säkerställa ett gott samarbete mellan arbetsliv och skola i form av fungerande lokala programråd som täcker in samtliga nationella program.

Vi bedömer vidare att samarbete med grundskolans studievägledare i stort sker i rimlig utsträckning. Nämnden bör dock hitta lämpliga former för att ta del av studie- och yrkesvägledarnas erfarenheter när det gäller elevers önskemål om utbildning samt arbetsmarknadens behov.

2014-12-02

Linda Marklund

Projektledare

Bo Rehnberg

Uppdragsledare